Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

►**B**

ODLUKA KOMISIJE

od 24. lipnja 2011.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za ručno pranje posuđa

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 4448)

(Tekst značajan za EGP)

(2011/382/EU)

(SL L 169, 29.6.2011., str. 40.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►**M1**	Odluka Komisije 2014/313/EU od 28. svibnja 2014.	L 164	74	3.6.2014.
►**M2**	Odluka Komisije (EU) 2015/345 od 2. ožujka 2015.	L 60	39	4.3.2015.
►**M3**	Odluka Komisije (EU) 2016/2003 od 14. studenoga 2016.	L 308	59	16.11.2016.

▼B

ODLUKA KOMISIJE

od 24. lipnja 2011.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za ručno pranje posuđa

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 4448)

(Tekst značajan za EGP)

(2011/382/EU)

Članak 1.

Skupina proizvoda „deterdženti za ručno pranje posuđa” obuhvaća sve deterdžente namijenjene za ručno pranje posuda, kuhinjskog porculana, jedaćeg pribora, lonaca, tava, kuhinjskog pribora i tako dalje.

Ova skupina proizvoda obuhvaća proizvode namijenjene i za kućnu i za profesionalnu upotrebu. Proizvodi su smjesa kemijskih tvari i ne smiju sadržavati mikroorganizme koje namjerno dodaje proizvođač.

Članak 2.

Za potrebe ove odluke vrijede sljedeće definicije:

1. „tvar” znači kemijski element i njegovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni bilo kojim proizvodnim procesom, uključujući i svaki dodatak potreban za očuvanje stabilnosti proizvoda kao i svako onečišćenje koje nastaje tijekom procesa, osim otapala koje se može odijeliti, a da ne utječe na stabilnost tvari niti mijenja njezin sastav;

2. „proizvod” (ili smjesa) znači smjesa ili otopina sastavljena od dviju ili više tvari koje ne reagiraju.

Članak 3.

Da bi mu bio dodijeljen znak za okoliš EU-a za proizvode u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, proizvod mora pripadati skupini proizvoda „deterdženti za ručno pranje posuđa” prema definiciji iz članka 1. ove odluke i ispunjavati mjerila i s njima povezane zahtjeve u pogledu procjene i provjere koji su utvrđeni u Prilogu ovoj Odluci.

▼M3

Članak 4.

Ekološka mjerila za skupinu proizvoda „deterdženti za ručno pranje posuđa” i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere vrijede do 31. prosinca 2017.

▼B

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „deterdženti za ručno pranje posuđa” dodjeljuje se brojčana oznaka „019”.

▼B

Članak 6.

Odluka 2005/342/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 7.

1. Odstupajući od članka 6., zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji su obuhvaćeni skupinom proizvoda „deterdženti za ručno pranje posuđa”, koji su podneseni prije datuma donošenja ove odluke, ocjenjuju se u skladu s uvjetima utvrđenima Odlukom 2005/342/EZ.

2. Zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji su obuhvaćeni skupinom proizvoda „deterdženti za ručno pranje posuđa”, koji su podneseni od datuma donošenja ove odluke, ali najkasnije do 30. lipnja 2011., mogu se temeljiti na mjerilima koja su utvrđena Odlukom 2005/342/EZ ili na mjerilima koja su utvrđena ovom odlukom. Ti zahtjevi ocjenjuju se u skladu s mjerilima na kojima su temeljeni.

3. Ako se znak za okoliš dodjeljuje na temelju zahtjeva ocijenjenog u skladu s mjerilima utvrđenima Odlukom 2005/360/EZ, taj znak za okoliš može se koristiti dvanaest mjeseci od datuma donošenja ove odluke.

Članak 8.

Ova je odluka upućena državama članicama.

▼B

PRILOG

OKVIR

Ciljevi mjerila

Cilj ovih mjerila je posebno promicanje proizvoda koji ispuštaju manje toksičnih i drugih onečišćujućih tvari u vodeni okoliš, smanjivanje ili sprečavanje rizika za zdravlje ili okoliš povezanih s upotrebom opasnih tvari, smanjivanje ambalažnog otpada na najmanju moguću mjeru, informiranje koje će kupcu omogućiti da upotrebljava proizvod na djelotvoran način, te smanjivanje opterećenja okoliša na najmanju moguću mjeru.

MJERILA

1. Toksičnost za vodene organizme

2. Biorazgradivost površinski aktivnih tvari

3. Isključene ili ograničene tvari i smjese

4. Mirisi

5. Nagrizajuća svojstva

6. Zahtjevi u pogledu ambalaže

7. Prikladnost za predviđenu namjenu

8. Upute korisnicima

9. Informacije na znaku za okoliš EU-a

Zahtjevi u pogledu procjene i provjere

(a) Zahtjevi

Posebni zahtjevi u pogledu procjene i provjere navedeni su u svakom mjerilu.

Ako podnositelj zahtjeva mora dostaviti izjave, dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanjima ili druge dokaze o ispunjavanju mjerila, podrazumijeva se da oni mogu potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegovih i/ili njihovih dobavljača itd., ovisno o slučaju.

Ako je moguće, ispitivanja trebaju provesti laboratoriji koji zadovoljavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025 ili druge istovrijedne norme.

Prema potrebi se osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu koristiti i druge metode i norme, ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Dodatak I. upućuje na Bazu podataka o sastojcima deterdženata (popis DID), u kojoj su navedeni sastojci koji se u najčešće koriste u formulacijama deterdženata. Iz tog se popisa izvode podaci za izračun kritičnog dilucijskog volumena (CDV) i za ocjenjivanje biorazgradivosti sastojaka. Za tvari koje nisu na popisu DID dane su smjernice za izračun ili ekstrapoliranje odgovarajućih podataka. Najnovija inačica popisa DID dostupna je na internetskoj stranici znaka za okoliš Europske unije ili putem internetskih stranica pojedinačnih nadležnih tijela.

▼B

Nadležna tijela mogu prema potrebi zatražiti prateću dokumentaciju i mogu izvršiti neovisne provjere.

(b) Pragovi mjerenja

Sve tvari u proizvodu, uključujući aditive (tj. konzervanse ili stabilizatore), čija koncentracija prekoračuje 0,010 % masenog udjela konačne formulacije moraju ispunjavati mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a, osim mjerila 1. koje se primjenjuje na sve namjerno dodane tvari neovisno o njihovoj masi. Onečišćenja koja nastaju u procesu proizvodnje sastojaka, a koja su prisutna u koncentracijama većim od 0,010 % masenog udjela, također moraju ispunjavati mjerila.

(c) Referentna doza

Kod izračuna u svrhu dokaza usklađenosti s mjerilima za dodjelu znaka za okoliš EU-a i ispitivanja sposobnosti čišćenja deterdženata za ručno pranje posuđa kao referentna se doza uzima doza u gramima proizvoda koju proizvođač preporučuje za pranje normalno prljavog posuđa u 1 litri vode.

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-a

Mjerilo 1. — Toksičnost za vodene organizme

Kritični dilucijski volumen ($CDV_{kronični}$) svakog sastojka i. računa se pomoću sljedeće jednadžbe:

$$CDV_{kronični} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masa_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{kronični\ (i)}} \times 1\ 000$$

pri čemu je $masa_{(i)}$ masa tvari (u gramima) sadržana u dozi koju proizvođač preporučuje za 1 litru vode za pranje posuđa. $DF_{(i)}$ je faktor razgradnje tvari, a $TF_{kronični(i)}$ je faktor kronične toksičnosti tvari (u miligramima po litri).

Kao vrijednosti DF i TF kronični upotrebljavaju se vrijednosti navedene u dijelu A baze podataka o sastojcima deterdženata (dio A popisa DID) (Dodatak I.). Ako predmetna tvar nije sadržana u dijelu A popisa DID, podnositelj zahtjeva mora te vrijednosti procijeniti slijedeći pristup opisan u dijelu B popisa DID (Dodatak I.). Zbroj vrijednosti $CDV_{kronični}$ svih sastojaka čini vrijednost $CDV_{kronični}$ proizvoda.

$CDV_{kronični}$ se računa za dozu u gramima proizvoda koju proizvođač preporučuje za pranje normalno prljavog posuđa u 1 litri vode. $CDV_{kronični}$ po preporučenoj dozi za 1 litru vode za pranje posuđa ne smije prekoračiti 3 800 litara.

Procjena i provjera: nadležnom tijelu se dostavlja točna formulacija proizvoda uz detalje o izračunu $CDV_{kroničnog}$ kojim se dokazuje sukladnost s ovim mjerilom.

Mjerilo 2. — Biorazgradivost površinski aktivnih tvari

(a) Laka biorazgradivost (aerobna)

Svaka površinski aktivna tvar upotrijebljena u proizvodu mora biti lako biorazgradiva.

Procjena i provjera: nadležnom se tijelu dostavlja točna formulacija proizvoda kao i opis djelovanja svake tvari. U dijelu A popisa DID (Dodatak I.) navedeno je li određena površinski aktivna tvar aerobno biorazgradiva ili nije (površinski aktivne tvari za koje je u stupcu za aerobnu razgradivost unesena oznaka „R” su lako biorazgradive). Za površinski aktivne tvari koji nisu uključene u dio A popisa DID treba osigurati relevantne informacije iz literature ili drugih izvora ili odgovarajuće rezultate ispitivanja koji pokazuju da su aerobno biorazgradive. Ispitivanja lake biorazgradivosti moraju biti u skladu s onima iz Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i

▼B

Vijeća od 31. ožujka 2004. o deterdžentima ([1]). Površinski aktivne tvari se smatraju biorazgradivima ako razina biorazgradivosti (mineralizacije) izmjerena prema jednom od sljedećih pet testova iznosi najmanje 60 % u 28 dana: ispitivanje prisustva CO_2 headspace tehnikom (OECD 310), modificirani Sturmov test kojim se ispituje stvaranje ugljičnog dioksida (CO_2) (OECD 301B; Uredba Vijeća (EZ) br. 440/2008 ([2]), metoda C.4-C), test u zatvorenoj boci (OECD 301D; Uredba (EZ) br. 440/2008, metoda C.4-E), manometrijska respirometrija (OECD 301F; Uredba (EZ) br. 440/2008, metoda C.4-D), ili test MITI (I) (OECD 301C; Uredba (EZ) br. 440/2008, metoda C.4-F), ili istovrijedni testovi u skladu s ISO normama. Ovisno o fizikalnim svojstvima površinski aktivne tvari, za potvrđivanje lake biorazgradivosti može se koristiti jedan od sljedećih testova, ako je razina biorazgradnje najmanje 70 % u 28 dana: test opadanja otopljenoga organskog ugljika (DOC) (OECD 301A; Uredba (EZ) br. 440/2008, metoda C.4-A) ili modificirano OECD-ovo ispitivanje opadanja organskog ugljika (DOC) (OECD 301E; Uredba (EZ) br. 440/2008, metoda C.4-B), ili istovrijedni testovi u skladu s ISO normama. Primjenjivost ispitnih metoda koje se temelje na mjerenju otopljenog organskog ugljika moraju biti opravdane na odgovarajući način, budući da te metode mogu proizvesti rezultate koji se odnose na odstranjivanje, a ne na biorazgradivost. U testiranju lake biorazgradivosti prethodno prilagođavanje se ne primjenjuje. Načelo desetodnevnog okna se ne primjenjuje.

(b) Anaerobna biorazgradivost

U proizvodu se unutar dolje navedene granice smiju koristiti površinski aktivne tvari koje nisu biorazgradive u anaerobnim uvjetima pod uvjetom da nisu razvrstane u razred opasnosti H400/R50 (Vrlo otrovno za vodeni okoliš).

Ukupna masa takvih površinski aktivnih tvari koje nisu biorazgradive u anaerobnim uvjetima ne smije prekoračiti 0,20 grama po preporučenoj dozi za 1 litru vode za pranje posuđa.

Procjena i provjera: nadležnom se tijelu dostavlja točna formulacija proizvoda kao i opis djelovanja svake tvari. U dijelu A popisa DID (Dodatak I.) navedeno je li određena površinski aktivna tvar anaerobno biorazgradiva ili nije (površinski aktivne tvari za koje je u stupcu za anaerobnu razgradivost unesena oznaka „Y” su biorazgradive u anaerobnim uvjetima). Za površinski aktivne tvari koji nisu uključene u popis DID (SL L 115, 4.5.2005., str. 18. dio A) treba osigurati relevantne informacije iz literature ili drugih izvora ili odgovarajuće rezultate ispitivanja koji pokazuju da su anaerobno biorazgradive. Referentni testovi za anaerobnu biorazgradivost su OECD 311, ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.) ili neka druga istovrijedna ispitna metoda kod koje se zahtijeva konačna biorazgradivost od najmanje 60 % u anaerobnim uvjetima. Metode ispitivanja kod kojih se simuliraju uvjeti u relevantnoj anaerobnoj sredini također se mogu koristiti za dokazivanje da je u anaerobnim uvjetima postignuta konačna razgradivost od 60 % (vidjeti Dodatak II.).

Mjerilo 3. — Isključene ili ograničene tvari i smjese

Zahtjevi navedeni dalje u tekstu pod (a), (b) i (c) primjenjuju se na svaku tvar ili smjesu, uključujući biocide, bojila i mirise, čiji maseni udio u konačnom proizvodu prekoračuje 0,010 %. To uključuje i svaku tvar u bilo kojoj smjesi

([1]) SL L 104, 8.4.2004., str. 1.
([2]) SL L 142, 31.5.2008., str. 1.

▼B

korištenoj u formulaciji čiji maseni udio u konačnom proizvodu prekoračuje 0,010 %. U slučaju nano oblika koji se namjerno dodaju proizvodu, usklađenost s mjerilom 3.(c) mora se dokazati za bilo koju koncentraciju.

(a) Isključene određene tvari

Sljedeće tvari ne smiju biti sadržane u proizvodu, bilo kao dio formulacije ili kao dio bilo koje smjese sadržane u formulaciji:

— alkilfenoletoksilati (APEO) i njihovi derivati

— EDTA (etilendiamintetraoctena kiselina) i njezine soli

— 5-bromo-5-nitro-1,3-dioksan

— 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol

— diazolinidilurea

— formaldehid

— natrijev hidroksimetilglicinat

— nitromošus i policiklični mošusi, uključujući primjerice:

mošus ksilen: 5-terc-butil-2,4,6-trinitro-m-ksilen

mošus ambret: 4-terc-butil-3-metoksi-2,6-dinitrotoluen

mosken: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitroindan

mošus tibetin: 1-terc-butil-3,4,5-trimetil-2,6-dinitrobenzen

mošus keton: 4'-terc-butil-2',6'-dimetil-3',5'-dinitroacetafenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilciklopenta(g)-2-benzopiran)

AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-heksametiltetralin).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu, prema potrebi popraćenu izjavama proizvođača, kojom potvrđuje da navedene tvari nisu sadržane u proizvodu.

(b) Kvartarne soli amonijaka koje nisu lako biorazgradive ne smiju se koristiti, bilo kao dio formulacije ili kao dio bilo koje smjese sadržane u formulaciji.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju kojom se dokazuje biorazgradivost svake kvartarne soli amonijaka koja je upotrijebljena.

(c) Opasne tvari i smjese

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 o znaku za okoliš EU-a, proizvod ili njegovi dijelovi ne smiju sadržavati tvari (u bilo kojem obliku, uključujući nano oblike) koje ispunjavaju mjerila za razvrstavanje u razrede opasnosti s niže navedenim oznakama upozorenja ili R-oznakama u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća [1] ili Direktivom Vijeća 67/548/EEZ [2], niti tvari iz članka 57.

[1] SL L 353, 31.12.2008., str. 1.
[2] SL 196, 16.8.1967., str. 1.

▼B

Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). Niže navedene oznake upozorenja općenito se odnose na tvari. Međutim, za smjese enzima i mirisa za koje nisu dostupne informacije o sastojcima primjenjuju se pravila razvrstavanja za smjese.

Popis oznaka upozorenja i R-oznaka:

Oznaka upozorenja ([1])	R-oznaka ([2])
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i unese u dišni sustav	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23; R26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguće izazivanje genetskih oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	R49
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60-61
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R60-63
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R61-62
H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R62-63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Može uzrokovati oštećenje organa	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53

([1]) SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

▼B

Oznaka upozorenja (1)	R-oznaka (2)
H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R53
EUH059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH070 Otrovno u dodiru s očima	R39-41
Tvari koje izazivaju preosjetljivost	
H334 Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43

(1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008.
(2) U skladu s Direktivom 67/548/EEZ.

Gornji se zahtjev ne primjenjuje na tvari ili smjese čija se svojstva mijenjaju nakon obrade (npr. više nisu biološki dostupne ili im se mijenja kemijski sastav) zbog čega uočena opasnost prestaje postojati.

Odstupanja: na sljedeće tvari ili smjese izričito se ne primjenjuje ovaj zahtjev:

▼M1

Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (**)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 2,5 % u konačnom proizvodu (**)	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
Mirisi	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Postotak se mora podijeliti faktorom M koji je utvrđen u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008.
(**) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su lako razgradive i anaerobno razgradive.
(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.
(****) U koncentracijama manjima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %.

▼B

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja točnu formulaciju proizvoda. Podnositelj zahtjeva dokazuje sukladnost s ovim mjerilom za tvari u proizvodu na temelju informacija koje minimalno sadrže podatke utvrđene u Prilogu VII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Te informacije moraju biti specifične za onaj oblik tvari, uključujući nano oblike, koja se koristi u proizvodu. Za tu namjenu podnositelj dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, uz koju dostavlja popis sastojaka i povezanih sigurnosnih listova u skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 za proizvod kao i za sve tvari navedene u formulaciji ili formulacijama. U sigurnosnim listovima navode se granične vrijednosti koncentracija u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

▼M1

Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za klasifikaciju u razrede opasnosti H412 i/ili H411, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.

▼B

(d) Tvari s popisa u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006

Nisu moguća odstupanja od isključenja iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 u pogledu tvari koje su identificirane kao tvari vrlo visokog rizika i uključene u popis koji je predviđen člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, a koje su prisutne u smjesama u koncentracijama većim od 0,010 %.

Procjena i provjera: popis tvari koje su identificirane kao tvari vrlo visokog rizika i uključene u popis kandidata u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 dostupan je na sljedećoj adresi:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Na popis se upućuje na datum podnošenja zahtjeva.

U sigurnosnim listovima navode se granične vrijednosti koncentracija u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

(e) Biocidi

i. Proizvod smije sadržavati biocide samo u svrhu konzerviranja proizvoda i to u dozi koja odgovara isključivo toj namjeni. To se ne odnosi na površinski aktivne tvari koje također mogu imati biocidna svojstva.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja primjerke sigurnosnih listova za sve dodane konzervanse, zajedno s podacima o njihovoj točnoj koncentraciji u konačnom proizvodu. Proizvođač ili dobavljač konzervansa daje podatke o dozama koje su potrebne za konzerviranje proizvoda.

ii. Na ambalaži je zabranjeno navoditi tvrdnje ili davati naznake, ili na bilo koji drugi način poručivati da proizvod ima antimikrobno djelovanje.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja nadležnom tijelu tekstove i prijelome koji se koriste na svakoj vrsti ambalaže i/ili uzorak svake vrste ambalaže.

▼B

iii. Dozvoljeni su biocidi koji se koriste za konzerviranje proizvoda, bilo kao dio formulacije ili kao dio bilo koje smjese uključene u formulaciju, i koji su razvrstani u razrede opasnosti H410/R50-53 ili H411/R51-53 u skladu s Direktivom 67/548/EEZ, Direktivom 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) ili Uredbom (EZ) br. 1272/2008, ali samo ako njihov potencijal bioakumulacije pokazuje svojstvo log Pow (log koeficijenta raspodjele oktanol/voda) < 3,0 ili eksperimentalno utvrđeni faktor biokoncentracije BCF ≤ 100.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja primjerke sigurnosnih listova za sve biocide, zajedno s dokumentacijom o koncentracijama biocida u konačnom proizvodu.

Mjerilo 4. — Mirisi

(a) Proizvod ne smije sadržavati mirise koji sadržavaju nitromošuse ili policiklične mošuse (kako je navedeno u mjerilu 3.(a)).

(b) Svi sastojci koji se proizvodu dodaju kao mirisi moraju biti izrađeni i/ili se njima mora rukovati u skladu s kodeksom prakse Međunarodnog udruženja za mirise. Kodeks je dostupan na internetskoj stranici Međunarodnog udruženja za mirise: http://www.ifraorg.org.

(c) Mirisne tvari na koje se primjenjuje obveza navođenja predviđena Uredbom (EZ) br. 648/2004 o deterdžentima (Prilog VII.), a koje već nisu isključene u skladu s mjerilom 3.(c) i (ostale) mirisne tvari koje su razvrstane u razrede opasnosti H317/R43 (Može izazvati alergijsku reakciju na koži) i/ili H334/R42 (Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem) ne smiju biti prisutne u količinama ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) po pojedinoj tvari.

(d) U deterdžentima za ručno pranje posuđa namijenjenima za profesionalnu upotrebu ne smiju se koristiti mirisi.

Procjena i provjera: nadležnom se tijelu dostavlja izjava o sukladnosti sa svakim dijelom mjerila (a), (b) i (d). Za mjerilo (c) podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti u kojoj navodi količinu mirisa u proizvodu. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu proizvođača mirisa u kojoj se navodi sadržaj svake tvari u mirisu koja je uključena u Prilog III. dio I. Direktive 76/768/EEZ ([2]), kao i sadržaj (ostalih) tvari koje su razvrstane u razrede opasnosti H317/R43 i/ili R42/H334.

Mjerilo 5. — Nagrizajuća svojstva

Proizvod ne smije biti razvrstan u „nagrizajuće” (C) smjese razreda opasnosti R34 ili R35 u skladu s Direktivom 1999/45/EZ ili u smjese „kategorije za kožu 1” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja podatke o točnim koncentracijama svih tvari upotrijebljenih u proizvodu, bilo kao dio formulacije ili kao dio bilo koje smjese sadržane u formulaciji, koje su razvrstane kao „nagrizajuće” (C) smjese razreda opasnosti R34 ili R35 u skladu s Direktivom 1999/45/EZ ili kao smjese „kategorije za kožu 1” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008, zajedno s primjercima sigurnosnih listova.

Mjerilo 6. — Zahtjevi u pogledu ambalaže

(a) Plastika koja je upotrijebljena za primarnu ambalažu mora biti označena u skladu s Direktivom 94/62/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od

([1]) SL L 200, 30.7.1999., str. 1.
([2]) SL L 262, 27.9.1976., str. 169.

▼B

20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu ([1]) ili normom DIN 6120, dijelom 1. i 2. u vezi s normom DIN 7728 dijelom 1.

(b) Ako je primarna ambalaža izrađena od recikliranog materijala, svaki navod s tim u vezi na ambalaži mora biti u skladu s normom ISO 14021 „Oznake i deklaracije o zaštiti okoliša – samodeklariranje o zaštiti okoliša (oznake za okoliš tipa II.)”.

(c) U plastičnoj se ambalaži smiju koristiti samo oni ftalati koji su u trenutku podnošenja ocijenjeni u pogledu rizika i nisu razvrstani u skladu s mjerilom 3.(c).

(d) Omjer mase i učinkovitosti (WUR) primarne ambalaže ne smije prekoračiti sljedeće vrijednosti:

Vrsta proizvoda	WUR
Deterdženti za ručno pranje posuđa (koncentrat)	1,20 grama ambalaže po litri korištene tekućine (vode za pranje posuđa)

Omjer mase i učinkovitosti računa se samo za primarnu ambalažu (uključujući poklopce, čepove i ručne pumpice/raspršilice) pomoću sljedeće formule:

$$WUR = \sum((W_i + U_i)/(D_i * r_i))$$

pri čemu je

W_i = masa (u gramima) primarne ambalaže i. uključujući etiketu, ako postoji.

U_i = masa (u gramima) ne-recikliranog materijala u primarnoj ambalaži i. Ako je udio recikliranog materijala u primarnoj ambalaži 0 %, tada je $U_i = W_i$.

D_i = broj funkcionalnih doza (= broj količina koje proizvođač preporučuje za 1 litru vode za pranje) sadržanih u primarnoj ambalaži i.

r_i = broj recikliranja, tj. broj korištenja primarne ambalaže i. za istu namjenu kroz sustav povrata ambalaže ili ponovnog punjenja ($r_i = 1$ ako se ambalaža ne koristi ponovno za istu namjenu. Ako se ambalaža koristi ponovno, r_i je postavljen na 1 osim ako podnositelj zahtjeva ne dokaže veći broj).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja izračun omjera mase i učinkovitosti proizvoda uz izjavu o sukladnosti sa svakim dijelom ovog mjerila. Za mjerilo (c) podnositelj zahtjeva dostavlja ispunjenu i potpisanu izjavu o sukladnosti.

Mjerilo 7. — Prikladnost za predviđenu namjenu

Proizvod mora biti prikladan za predviđenu namjenu i udovoljavati potrebama potrošača.

Učinkovitosti i kapacitet pranja moraju biti jednaki ili bolji od svojstava generičkog referentnog proizvoda koji je definiran dalje u tekstu.

Procjena i provjera: učinkovitosti i kapacitet pranja ispituju se pomoću prikladnog i opravdanog laboratorijskog testa radnih karakteristika, koji se izvodi i o kojem se izvješćuje u okviru utvrđenih parametara navedenih u

([1]) SL L 365, 31.12.1994., str. 10.

▼B

„Okviru za ispitivanje radnih karakteristika deterdženata za ručno pranje posuđa” koji je dostupan na adresi:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/hand_dishwashing_detergents_en.htm

Generički referentni deterdžent je onaj propisan u IKW testu radnih karakteristika „Preporuke za ocjenjivanje kvalitete učinkovitosti pranja deterdženata za ručno pranje posuđa” (*SÖFW-Journal*, 128, 5, str. 11.-15., 2002.) koji je prilagođen tako da doza u testu radnih karakteristika iznosi 2,5 mililitra referentnog deterdženta na 5 litara vode.

Metoda iz IKW testa radnih karakteristika „Preporuke za ocjenjivanje kvalitete učinkovitosti pranja deterdženata za ručno pranje posuđa” (*SÖFW-Journal*, 128, 5, str. 11.-15., 2002.) može se primijeniti uz navedenu prilagodbu, a dostupna je na adresi: http://www.ikw.org/pdf/broschueren/EQ_Handgeschirr_e.pdf

Mjerilo 8. — Upute korisnicima

Na ambalaži proizvoda navode se sljedeće informacije:

(a) „Ne koristite tekuću vodu, već potopite posuđe i koristite preporučene doze” (ili istovrijedan tekst);

(b) informacije o preporučenoj dozi naznačuju se na ambalaži u primjerenoj veličini i na vidljivoj pozadini. Informacije se izražavaju u mililitrima (i čajnim žličicama) proizvoda na 5 litara vode za pranje posuđa za „prljavo” i „manje prljavo” posuđe;

(c) navođenje približnoga broja pranja koja potrošač može obaviti s jednom bocom proizvoda se preporučuje, ali nije obvezno.

Taj se broj izračunava dijeljenjem volumena proizvoda s dozom potrebnom za 5 litara vode za pranje prljavoga posuđa.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja nadležnom tijelu uzorak ambalaže, uključujući etiketu, uz izjavu o sukladnosti sa svakim dijelom ovog mjerila.

Mjerilo 9. — Informacije na znaku za okoliš Europske unije

Po želji se može postaviti znak s tekstualnim okvirom koji sadržava sljedeći tekst:

„— smanjeno štetno djelovanje na vodene organizme,

— smanjena upotreba opasnih tvari,

— smanjen ambalažni otpad,

— jasne upute korisnicima.”

Smjernice za moguće korištenje znaka s tekstualnim okvirom dostupne su u „Smjernicama za korištenje logotipa znaka za okoliš Europske unije” na adresi: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja uzorak znaka, uz izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom.

▼B

Dodatak I.

Baza podataka o sastojcima deterdženata (popis DID)

Popis DID (dio A) je popis koji sadrži informacije o toksičnosti za vodeni okoliš i biorazgradivosti sastojaka koji se u najčešće koriste u formulacijama deterdženata. Popis sadrži informacije o toksičnosti za vodeni okoliš i biorazgradivosti niza tvari koje se koriste u proizvodima za pranje i čišćenje. Popis nije sveobuhvatan, ali se u dijelu B popisa DID navode smjernice za utvrđivanje odgovarajućih parametara za tvari koje nisu na popisu DID (npr. faktora toksičnosti TF i faktora razgradnje DF, koji se koriste za izračun kritičnog dilucijskog volumena). Popis predstavlja generički izvor informacija i prisutnost tvari na popisu DID ne znači da je ona automatski odobrena za uporabu u proizvodima sa znakom za okoliš EU-a. Popis DID (dio A i B) dostupan je na internetskoj stranici znaka za okoliš EU-a: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

Za tvari za koje nisu dostupni podaci o toksičnosti za vodeni okoliš i biorazgradivosti faktor toksičnosti i faktor razgradnje može se procijeniti strukturnim analogijama sa sličnim tvarima. Te strukturne analogije odobrava nadležno tijelo koje dodjeljuje znak za okoliš EU-a. Također se može primijeniti pristup najgoreg scenarija koristeći sljedeće parametre:

Pristup najgoreg scenarija:

	Akutna toksičnost			Kronična toksičnost			Razgradnja		
Sastojak	LC_{50}/EC_{50}	$SF_{(akutni)}$	$TF_{(akutni)}$	NOEC (*)	$SF_{(kronični)}$ (*)	$TF_{(kronični)}$	DF	Aerobno	Anaerobno
„Naziv”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ako nema podataka o akutnoj toksičnosti, ovi su stupci prazni. U tom je slučaju TF(kronični) jednak TF(akutnom).

Dokazivanje lake biorazgradivosti

Za ispitivanje lake biorazgradivosti koriste se sljedeće metode:

1. do 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

   Metode ispitivanja lake biorazgradivosti predviđene Direktivom 67/548/EEZ, posebno metode pobliže opisane u Prilogu V.C4 toj Direktivi, ili njima istovrijedne ispitne metode prema OECD 301 A-F, ili njima istovrijedne metode u skladu s ISO normama.

   Za površinski aktivne tvari ne primjenjuje se načelo desetodnevnog okna. Razina prolaznosti iznosi 70 % za testove iz Uredbe (EZ) br. 440/2008, metode C.4-A Priloga C.4-B (i istovrijedne testove prema OECD 301 A i E, te istovrijedne testove u skladu s ISO normama), odnosno 60 % za metode C.4-C, D, E i F (i istovrijedne testove prema OECD B, C, D i F, te istovrijedne testove u skladu s ISO normama);

2. nakon 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

   Metode ispitivanja predviđene Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

▼B

Dokazivanje anaerobne biorazgradivosti

Referentni testovi za anaerobnu biorazgradivost su EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili neka druga istovrijedna ispitna metoda kod koje se zahtijeva konačna biorazgradivost od najmanje 60 % u anaerobnim uvjetima. Ispitne metode kod kojih se simuliraju uvjeti u relevantnoj anaerobnoj sredini također se mogu koristiti za dokazivanje da je u anaerobnim uvjetima postignuta konačna razgradivost od 60 %.

Ekstrapolacija za tvari koje nisu navedene u popisu DID

Da bi se osigurala potrebna dokumentacija o anaerobnoj biorazgradivosti sastojaka koji nisu navedeni u popisu DID, može se primijeniti sljedeći pristup:

1. primjena prihvatljive ekstrapolacije. Za ekstrapolaciju anaerobne razgradivosti strukturno srodnih površinski aktivnih tvari koriste se rezultati dobiveni ispitivanjem jedne sirovine. Ako je anaerobna biorazgradivost potvrđena za neku površinski aktivnu tvar (ili grupu homologa) u skladu s popisom DID, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (na primjer, C12-15 A 1-3 EO sulfat (DID br. 8) je anaerobno biorazgradiv, pa se slična anaerobna biorazgradivost također može pretpostaviti i za C12-15 A 6 EO sulfat). Ako je anaerobna biorazgradivost neke površinski aktivne tvari potvrđena pomoću odgovarajuće ispitne metode, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (na primjer, podaci iz literature koji potvrđuju anaerobnu biorazgradivost površinski aktivnih tvari koji pripadaju grupi alkilester soli amonijaka mogu se upotrijebiti kao dokazi za sličnu anaerobnu biorazgradivost drugih kvartarnih soli amonijaka koje sadrže esterne veze u alkilnom(-im) lancu(-ima));

2. izvođenje *screening* testa anaerobne razgradivosti. Ako je potrebno novo ispitivanje, izvodi se *screening* test koristeći EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili neku drugu istovrijednu metodu;

3. ispitivanje razgradnje kod male doze. Ako je potrebno novo ispitivanje, i u slučaju eksperimentalnih problema pri *screening* testu (na primjer, inhibicija zbog toksičnosti tvari koja se testira), ponavlja se ispitivanje koristeći malu dozu površinski aktivne tvari i prati se razgradnja mjerenjem ^{14}C ili kemijskim analizama. Ispitivanje kod malih doza može se obavljati pomoću OECD 308 (kolovoz 2000.) ili neke druge istovrijedne metode.